

وزارت معارف

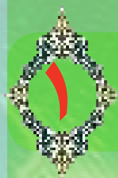
آموزش قرآن کریم

صنف اول

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ. ش.

آموزش قرآن کریم

سرود ملی

دا وطن افغانستان دی
دا عزت د هر افغان دی
کور د سولې کور د تورې
هر بچی یې قهرمان دی
دا وطن د ټولو کور دی
د بلوڅو د ازبکو
د پښتون او هزاره وو
د ترکمنو د تاجکو
ورسره عرب، گوجر دي
پامیریان، نورستانیان
براهوي دي، قزلباش دي
هم ایماق، هم پشه یان
دا هیواد به تل ځلیږي
لکه لمر پر شنه آسمان
په سینه کې د آسیا به
لکه زړه وي جاویدان
نوم د حق مو دی رهبر
وایو الله اکبر وایو الله اکبر

بسم الله الرحمن الرحیم

وزارت معارف

آموزش قرآن کریم

صنف اول

سال چاپ: ۱۳۹۸ هـ . ش.

مشخصات کتاب

مضمون: آموزش قرآن‌کریم

مؤلفان: گروه مؤلفان کتاب‌های درسی بخش تعلیم و تربیهٔ اسلامی نصاب تعلیمی

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: اول

زبان متن: دری

انکشاف دهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

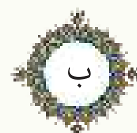
ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامهٔ وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۸ هجری شمسی

مکان چاپ: کابل

چاپخانه:

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربک

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی‌پایان بر رسول خاتم- حضرت محمد مصطفی ﷺ که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است.

چنانچه بر همه‌گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصه‌های مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش‌گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می‌روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می‌نمایند. در چنین برهه سرنوشت‌ساز، رهبری و خانوادهٔ بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعه نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می‌باشد.

از همین‌رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویت‌های مهم وزارت معارف پنداشته می‌شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتاب‌های درسی در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامه‌های وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکرشده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به‌عنوان تربیت کننده‌گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می‌گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، از هر نوع تلاشی دریغ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزش‌های دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس راآغاز کنند، که در آیندهٔ نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

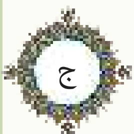
همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه‌های فردای کشور می‌خواهم تا از فرصت‌ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفادهٔ بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این کتاب درسی مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آن‌ها در این راه مقدس و انسان‌ساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

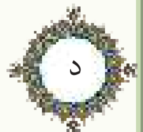
دکتور محمد میرویس بلخی

وزیر معارف

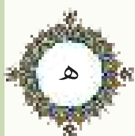

فهرست

عنوان‌ها **صفحه**

عنوان‌ها **صفحه**

مقدمه

آموختن و آموختاندن قرآن‌کریم از جملۀ وجایب مهم مسلمانان و ضرورت مبرم برای جامعۀ اسلامی می‌باشد. بنابر این ما به عنوان مسلمان در تدریس مضمون آموزش قرآن‌کریم مصداق حدیث نبوی باشیم:(خَيْرُكُم مَن تعلَمَ القُرآنَ وَعَلَّمَهُ) بهترین شما کسی است که قرآن را می‌آموزد و برای دیگران می‌آموزاند.

به تأسی از فرمودۀ فوق؛ علاوه بر شاگردان، معلمان محترم در تدریس این مضمون باید در حد توان سعی ورزند تا این‌که سبب نیل سعادت دنیا و آخرت ایشان شود و از جهت دیگر شاگردان بتوانند به هدف عالی که همانا آموختن قرآن‌کریم است دست یابند؛ همچنان در این کتاب (آموزش قرآن‌کریم) حرکات حرف‌ها، کلمه‌ها قرآنی، جمله‌های قرآنی و آیات مبارک با رنگ‌های متفاوت مزین گردیده تا شاگردان به درس بیشتر علاقه‌مند گردند.

مؤلفان محترم برای تدریس مضمون فوق‌الذکر نکات مهم زیر را برای معلمان تقدیم می‌نمایند:

۱- در هر هفته، سه ساعت درسی و در تمام سال تعلیمی هشتاد و چهار ساعت درسی می‌باشد.

تعداد درس‌های این کتاب (آموزش قرآن‌کریم صنف اول) هشتاد و چهار ساعت است.

۲- مضمون آموزش قرآن‌کریم مشتمل بر دو بخش می‌باشد :

الف) بخش حرف‌های هجا ب) بخش حفظ

۳- معلم محترم در تدریس آموزش قرآن‌کریم شاگردان را به نطق صحیح حرف‌های هجا مکلف می‌سازد.

۴- معلم محترم شاگردان را به خواندن حرف‌های با حرکت و بدون حرکت که در رسم‌الخط قرآن‌کریم وجود دارند؛ اما تلفظ نمی‌شوند آشنا می‌سازد.

۵- برای بخش محفوظات صنف دوم؛ چهار سورۀ (فاتحه، اخلاص، کوثر و عصر) درنظر گرفته شده است که دو سورۀ آن قبل از چهار و نیم ماه و دو سورۀ آن بعد از چهارونیم ماه در هشت ساعت درسی حفظ می‌شود.

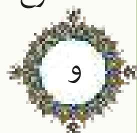
۶- برای شاگردان تلقین شود تا در ساعت آموزش قرآن‌کریم با وضو باشند و در حمل و نقل کتاب آموزش قرآن‌کریم آداب آن را رعایت نموده و به آن احترام بگذارند.

۷- هر درس آموزش قرآن‌کریم به مراحل ذیل تقسیم شده است:

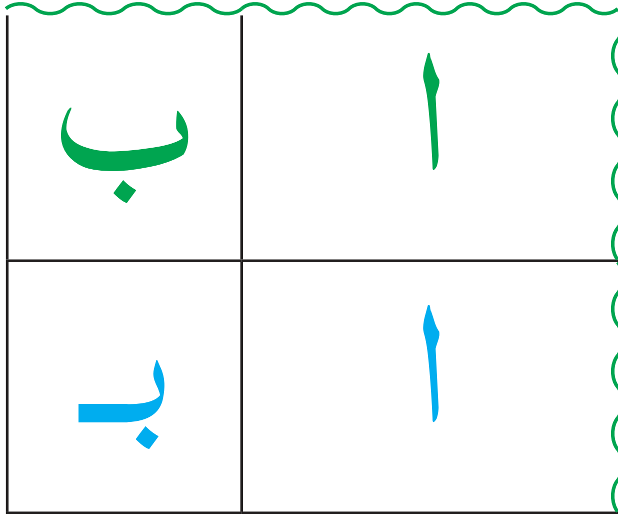
- مرحلۀ اول: خواندن کلمه‌های قرآنی
- مرحلۀ دوم: خواندن جمله‌های آیت قرآنی
- مرحلۀ سوم: خواندن مکمل آیت

۸- معلم محترم خواندن آیات درس روز آینده را برای شاگردان کارخانه‌گی می‌سپارد.

۹- معلم محترم در جریان تمام مراحل دروس و روش‌ها با بسیار مهربانی و لطف، درس را برای شاگردان تقدیم می‌نماید، همواره ایشان را همکاری و تشویق می‌کند و از هر نوع توهین و تحقیر نسبت به آن‌ها خودداری می‌نماید.

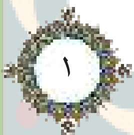
حرف‌های هجا

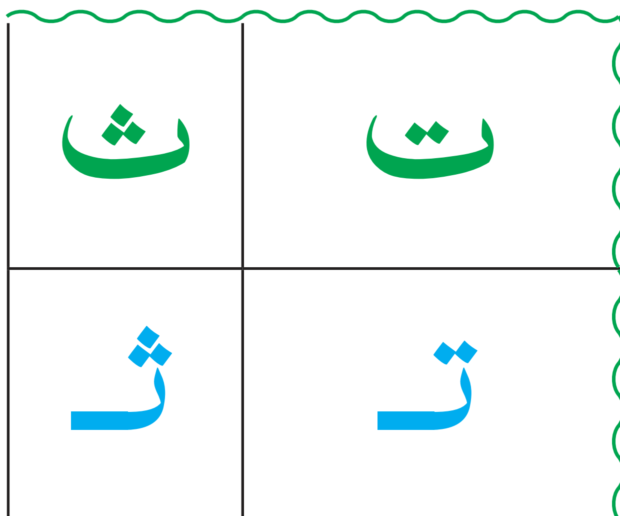
خواندن: ا ب

نوشتن: ب ب

معلم محترم، حرف «ب» را «بَأ» تلفظ نماید.

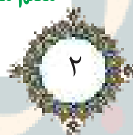
درس دوم

خواندن: ت ث

نوشتن: ت ث
ت ث

معلم محترم، حرف‌های «ت ، ث» را «تَا و ثَا» تلفظ نماید.

تطبیق

ث	ب	ا	ت
ثـ	بـ	ا	تـ

خواندن: ث ب ا ت

نوشتن:

ث ث ا ا

ب ب ت ث

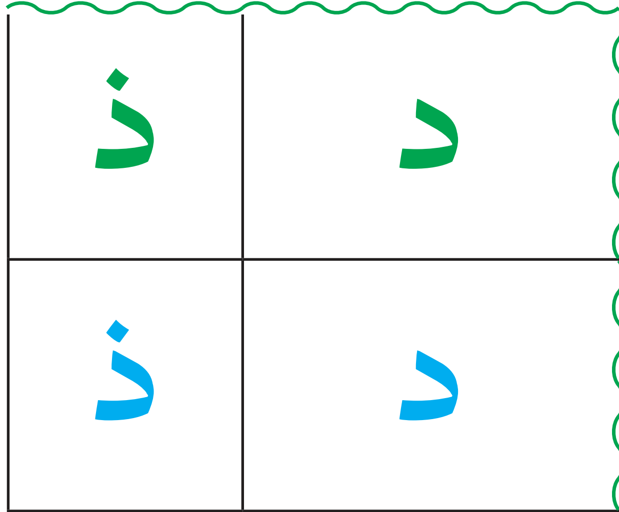
درس چهارم

خ	ح	ج
خـ	حـ	جـ

خواندن: ج ح خ

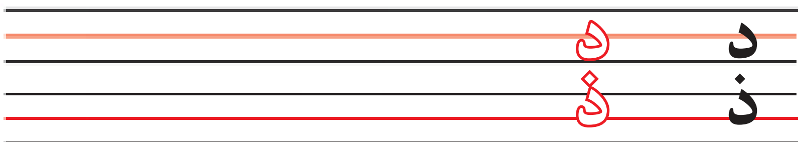
نوشتن: ج ج ح ح خ خ

معلم محترم، حرف «ج، ح ، خ» را «جِیمْ، حَا، خَا» تلفظ نماید.

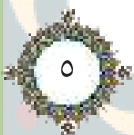

خواندن: د ذ

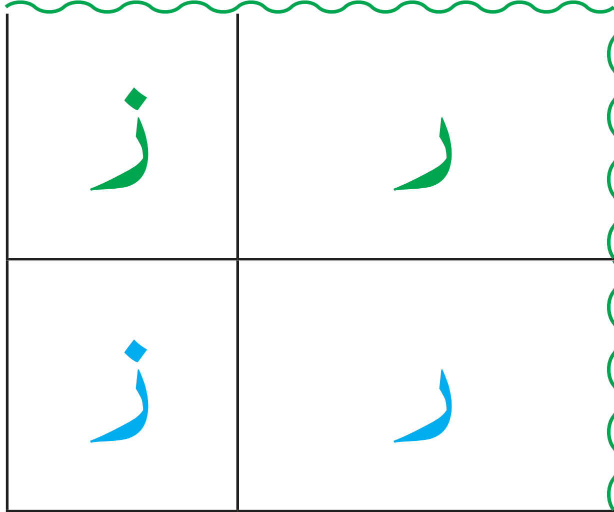
نوشتن:

معلم محترم، حرف «د ، ذ» را «دَالْ، ذَالْ» تلفظ نماید.

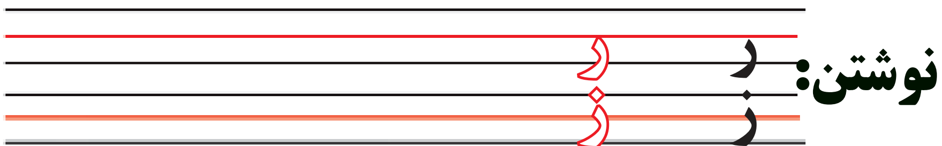

درس ششم

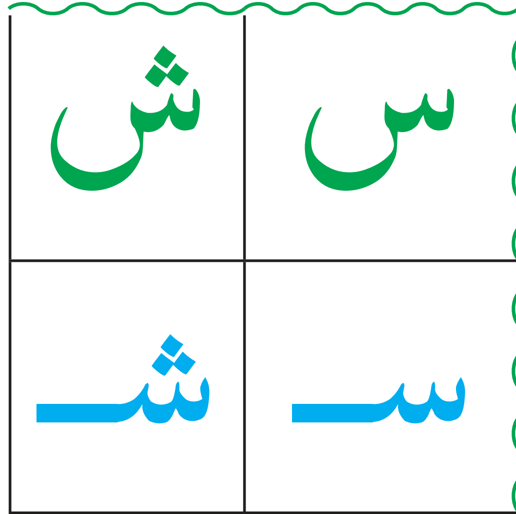
خواندن: ر ز

نوشتن:

معلم محترم، حرف «ر ، و ، ز» را «رَا ، زَا» تلفظ نماید.

درس هفتم

خواندن: س ش

نوشتن: س س ش ش

معلم محترم، حرف‌های «س ، ش» را «سِینْ ، شِینْ» تلفظ نماید.

تطبیق

س	ج	د
ح	ش	ر
خ	ذ	ز

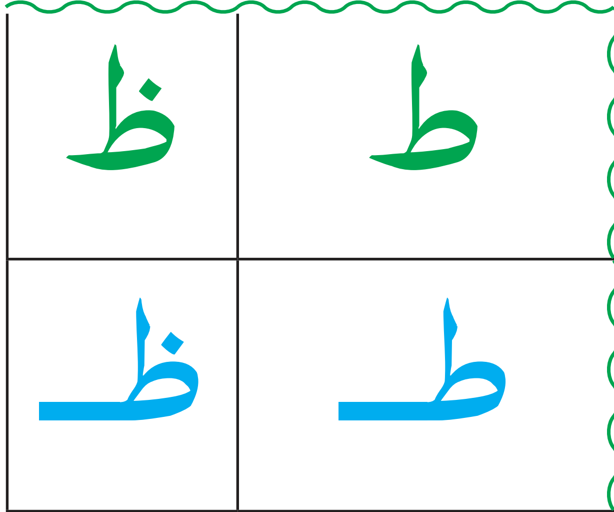
درس نهم

ض	ص
ضـ	صـ

خواندن: ص ض

نوشتن: ص ص ض ض

معلم محترم، حرف‌های «ص ، ض» را «صَادُ ، ضَادُ» تلفظ نماید.

خواندن: ط ظ

نوشتن: ط ظ

معلم محترم، حرف‌های «ط ، ظ» را «طا، ظا» تلفظ نماید.

غ	ع
غـ	عـ

خواندن: ع غ

نوشتن: ع ع غ غ

معلم محترم، حرف‌های «ع ، غ» را «عَیْنٌ و غَیْنٌ» تلفظ نماید.

تطبیق

ص	ع	طـ عـ صـ
غ	ظ	ضـ ظـ غـ

خواندن: ص ع ط غ ظ ض

نوشتن:

ص ص ض ض ط ط

ظ ظ ع ع غ غ

ک	ق	ف
کـ	قـ	فـ

خواندن: ف ق ک

نوشتن: ف ف ق ق ک ک

معلم محترم، حرف‌های «ف، ق ، ک» را «فَا قَافُ و کَافُ» تلفظ نماید.

درس چهاردهم

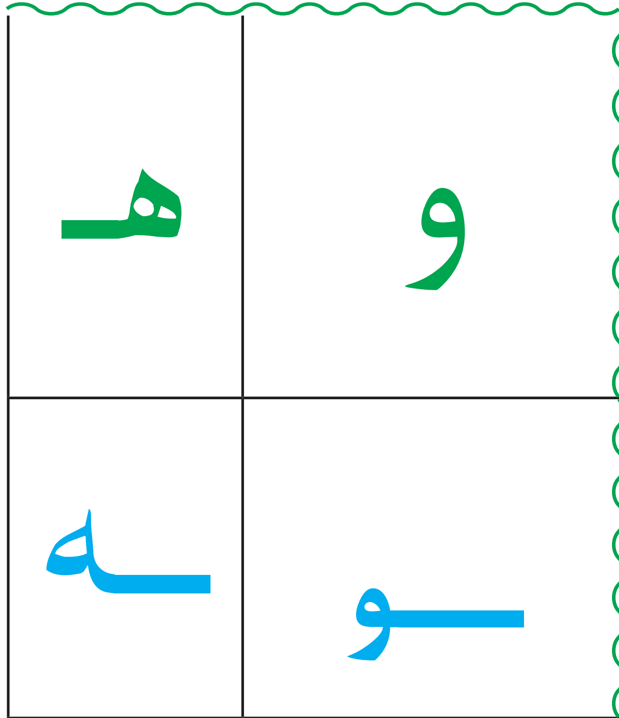
نـ	مـ	لـ
ن	م	ل

خواندن: ن م ل

نوشتن: ل ل م م ن ن

معلم محترم حرف‌های «ل، م، ن» را «لامْ ، میمْ و نُونْ» تلفظ نماید.

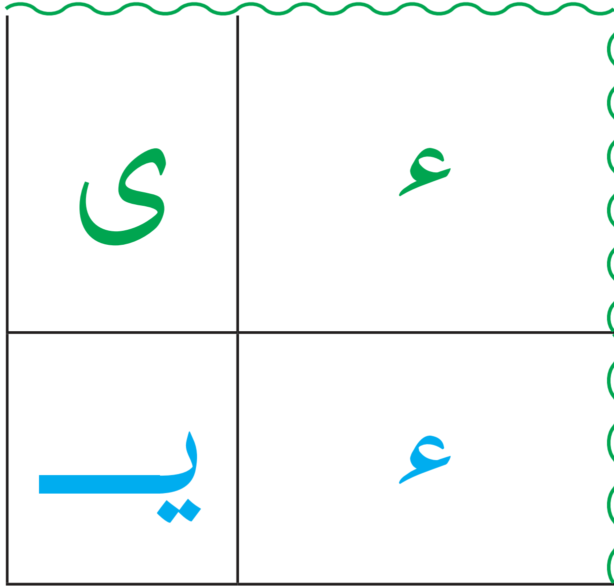
درس پانزدهم

خواندن: هــــ ـــــه و ـــــو

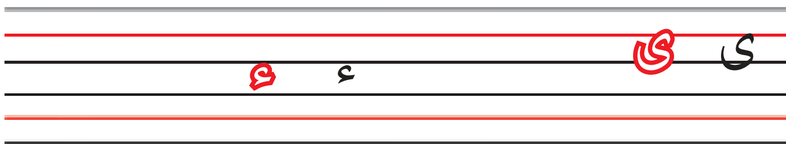
نوشتن: هــ ـــه و ـــو

معلم محترم حرف‌های «و، هــ» را «وَاوْ و هَا» تلفظ نماید.

خواندن: ی ء

نوشتن:

معلم محترم، حرف‌های «ء ، ی» را «هَمْزَه و یَا» تلفظ نماید.

تطبیق

ق	ی	ك	قـ یـ ک
ل	ن	ه	لـ نـ هـ
ف	و	م	فـ و مـ

حرف‌های هجا

ا	ب	ت	ث	ج	ح
خ	د	ذ	ر	ز	س
ش	ص	ض	ط	ظ	ع
غ	ف	ق	ک	ل	م
ن	و	ه	ء	ی	

درس نزدهم

تفکیک حرف‌های هجا

ء	ا	ه	ع	ح	غ
خ	ق	ك	ج	ش	ى
ض	ل	ن	ر	ط	د
ت	ة	ص	س	ز	ظ
ذ	ث	ف	و	ب	م

درس بیستم

یکجا ساختن حرف‌ها

لا بس تص ثج جت حس

خط خد بذ جر خز سل

شل صع ضغ طف ظم عر

غض فز قل کح لن مس

نع فو هل ید

حرف‌های مقطعات

نوشتن	الٓمٓ	الٓمٓصٓ	الٓر	الٓمٓر	كٓهيعٓصٓ
تلفظ	الف،لآم، میم	الف،لآم، میم،ص	الف،لآم، را	الف،لآم، میم،را	کآف،ها، یا،عَ،صَ
نوشتن	طه	طسٓمٓ	طسٓ	يسٓ	صٓ
تلفظ	طا، ها	طا،سیّن، میّم	طا،سیّن	یا،سیّن	صآد
نوشتن	حمٓ	عسٓقٓ	قٓ	نٓ	
تلفظ	حا، میّم	عیّن،سیّن، قآف	قآف	نون	

حرکت زبر (ـــَـ)

حَ	جَ	ثَ	تَ	بَ	ءَ
سَ	زَ	رَ	ذَ	دَ	خَ
عَ	ظَ	طَ	ضَ	صَ	شَ
مَ	لَ	کَ	قَ	فَ	غَ
	یَ		هَ	وَ	نَ

ءَ بَـ تَـ ثَـ جَـ حَـ خَـ ـدَ ـذَ

ـرَ ـزَ سَـ شَـ صَـ ضَـ طَـ ظَـ عَـ

غَـ فَـ قَـ کَـ لَـ مَـ نَـ ـوَ هَ یَـ

ءَ ـبَ ـتَ ـثَ ـجَ ـحَ ـخَ ـدَ ـذَ ـرَ

ـزَ ـسَ ـشَ ـصَ ـضَ ـطَ ـظَ ـعَ

ـغَ ـفَ ـقَ ـكَ ـلَ ـمَ ـنَ ـوَ ـهَ ـىَ

حرکت زیر (ــِــ)

ءِ	بِ	تِ	ثِ	جِ	حِ
خِ	دِ	ذِ	رِ	زِ	سِ
شِ	صِ	ضِ	طِ	ظِ	عِ
غِ	فِ	قِ	كِ	لِ	مِ
نِ	وِ	هِ	يِ		

ءِ بِـ تِـ ثِـ جِـ حِـ خِـ ـدِ ـذِ ـرِ ـزِ

سِـ شِـ صِـ ضِـ طِـ ظِـ عِـ غِـ فِـ قِـ

كِـ لِـ مِـ نِـ وِ هِ يِـ

ءِ ـبِ ـتِ ـثِ ـجِ ـحِ ـخِ ـدِ ـذِ ـرِ

ـزِ ـسِ ـشِ ـصِ ـضِ ـطِ ـظِ ـعِ ـغِ

ـفِ ـقِ ـكِ ـلِ ـمِ ـنِ ـوِ ـهِ ـيِ

تطبیق حرکت زبر و زیر در کلمه‌ها

اَمَرَ	بَلَغَ	تَرَكَ	ثَمَرَ	جَهَدَ	حَسَدَ
خَرَجَ	دَخَلَ	ذَبَحَ	رَفَعَ	زَعَمَ	سَجَدَ
شَرَحَ	صَدَقَ	ضَرَبَ	طَبَعَ	ظَلَمَ	عَبَسَ
غَرَقَ	فَطَرَ	قَعَدَ	كَسَبَ	لَعَنَ	مَكَثَ
نَبَذَ	وَلَدَ	هَجَرَ	يَسَرَ		

اِرَمَ	بِيَدِ	تِبَرَ	ثِوَرَ	جِيَعَ	حِمَاً
خِيَرَ	دِبَغَ	ذِهَنَ	رِبَقَ	زِيَغَ	سِعَةَ
شِيَعَ	صِيَتَ	ضِرَمَ	طِرَسَ	ظِلَلَ	عِوَجَ
غِيَضَ	فِئَةُ	قِبَلَ	كِبَرَ	لِغَدٍ	مِئَةَ
نِعَمَ	وِتَرَ	هِرَرَ	يِبَسَ		

حرکت پیش (ــُـ)

ءُ	بُ	تُ	ثُ	جُ	حُ
خُ	دُ	ذُ	رُ	زُ	سُ
شُ	صُ	ضُ	طُ	ظُ	عُ
غُ	فُ	قُ	كُ	لُ	مُ
نُ	وُ	هُ	یُ		

ءُ بُ تُ ثُ جُ حُ خُ دُ ذُ رُ زُ

سُ شُ صُ ضُ طُ ظُ عُ غُ فُ قُ كُ

لُ مُ نُ وُ هُ یُ

ءُ بُ تُ ثُ جُ حُ خُ دُ ذُ

رُ زُ سُ شُ صُ ضُ طُ ظُ عُ

غُ فُ قُ كُ لُ مُ نُ وُ هُ ىُ

تطبیق حرکت پیش در کلمه‌ها

اُ فِ كَ	بُ هِ تَ	تُ طِ عَ	ثُ بِ تَ	جُ مِ عَ	حُ شِ رَ
خُ بِ ثَ	دُ مِ غَ	ذُ كِ رَ	رُ فِ عَ	زُ خِ رَ	سُ ئِ لَ
شُ فِ عَ	صُ وِ رَ	ضُ رِ بَ	طُ بِ عَ	ظُ لِ مَ	عُ ثِ رَ
غُ لِ بَ	فُ تِ حَ	قُ دِ رَ	كُ بِ تَ	لُ عِ نَ	مُ نِ عَ
نُ قِ رَ	وُ رِ ثَ	هُ دِ یَ	یُ رِ یَ		

اُفِكَ	بُهِتَ	تُطِعَ	ثُبِتَ	جُمِعَ	حُشِرَ
خُبِثَ	دُمِغَ	ذُكِرَ	رُفِعَ	زُخِرَ	سُئِلَ
شُفِعَ	صُوِرَ	ضُرِبَ	طُبِعَ	ظُلِمَ	عُثِرَ
غُلِبَ	فُتِحَ	قُدِرَ	كُبِتَ	لُعِنَ	مُنِعَ
نُقِرَ	وُرِثَ	هُدِیَ	یُرِیَ		

سـکـون (ـْـ)

تَحْ	تَجْ	تَثْ	تَتْ	تَبْ	تَأْ
تَسْ	تَزْ	تَرْ	تَذْ	تَدْ	تَخْ
تَعْ	تَظْ	تَطْ	تَضْ	تَصْ	تَشْ
تَمْ	تَلْ	تَكْ	تَقْ	تَفْ	تَغْ
تَيْ			تَهْ	تَوْ	تَنْ

أَءْ بَبْ تَتْ ثَثْ جَجْ حَحْ خَخْ

دَدْ ذَذْ رَرْ زَزْ سَسْ شَشْ

صَصْ ضَضْ طَطْ ظَظْ عَعْ غَغْ

فَفْ قَقْ كَكْ لَلْ مَمْ نَنْ وَوْ

هَهْ يَيْ

تطبیق سکون در کلمه‌ها

یَشَأْ	یَتُبْ	یَمُتْ	یَبُثْ	حَرَجْ	مَنَحْ
نَسَخْ	کَبَدْ	نَبَذْ	نَهَرْ	بَرَزْ	قَبَسْ
نَفَشْ	قِصَصْ	قَبَضْ	شَطَطْ	وَعَظْ	وَرَعْ
بَلَغْ	خَلَفْ	وَسَقْ	یُشْرِكْ	رُسُلْ	حُرُمْ
حَسَنْ	هُدُوْ	سَفَهْ	أَخِیْ		

شِئْنَ - تُبْتُ - مِتْنَا - لَبِثْتَ - أَجْرُهُ -

زُحْزِحَ - تَخْلُقُ تُدْهِنُ - عُذْتُ - زَرْعٍ

- كَنَزْتُمْ - بِسْمِ - أَشْهَدُ - تَصْبِرُ بِضْعَ -

بِبَطْنِ - أَوَعَظْتَ - بُعْثِرَ - تُغْرِقَ - أَفْصَحُ

- تَقْهَرْ تُكْرِهُ - أَعَجِلْتُمْ - عَزَمْتَ - تَنْهَرْ -

تَوَجَلْ - بَهْجَةٍ - فِیْنَا

حرف مد (فتحه+ا) (ـَـــ)

حَا	جَا	ثَا	تَا	بَا	ءَا
سَا	زَا	رَا	ذَا	دَا	خَا
عَا	ظَا	طَا	ضَا	صَا	شَا
مَا	لَا	کَا	قَا	فَا	غَا
	يَا		هَا	وَا	نَا

ءَا بَا تَا ثَا جَا حَا خَا دَا ذَا رَا زَا

سَا شَا صَا ضَا طَا ظَا عَا غَا فَا

قَا کَا لَا مَا نَا وَا هَا يَا

درس سی ام

تطبیق حرف مد (فتحه) در کلمه‌ها

ءَا	ءَادَمُ	بَا	أَبَى	تَا	تَابَ
ثَا	ثَالِثُ	جَا	جَاءَ	حَا	أَصْلَحَا
خَا	أَخَا	دَا	دَابِرَ	ذَا	ذَاتَ
رَا	رَاضِيَةٍ	زَا	تُجْزَى	سَا	حِسَابُهُ
شَا	يَشَاءُ	صَا	عَصَى	ضَا	ضَاقَتْ
طَا	أَعْطَى	ظَا	لَظَى	عَا	طَعَامِ
غَا	غَالِبَ	فَا	فَاتَكُمْ	قَا	قَالَ
كَا	كَانَ	لَا	يَصْلَى	مَا	مَالِكِ
نَا	نَارُ	هَا	أَلْهَاكُمُ	وَا	تَوَاصَوْا
يَا	يَاشُعَيْبُ				

درس سی و یکم

حرف مد (کسره+ی) (ـــِـ)

إِي	بِي	تِي	ثِي	جِي	حِي
خِي	دِي	ذِي	رِي	زِي	سِي
شِي	صِي	ضِي	طِي	ظِي	عِي
غِي	فِي	قِي	كِي	لِي	مِي
نِي	وِي	هِي	يِي		

إِي بِـي تِـي ثِـي جِـي حِـي خِـي دِي

ذِي رِي زِي سِـي شِـي صِـي ضِـي

طِـي ظِـي عِـي غِـي فِـي قِـي كِـي

لِـي مِـي نِـي وِي هِـي يِـي

درس سی و دوم

تطبیق مد (کسره) در کلمه‌های قرآنی

إِی	إِیتَاءِ	بِی	کِتَابِی	تِی	یَأْتِی
ثِی	تُثِیرُ	جِی	جِیدِهَا	حِی	حِینَ
خِی	أَخِی	دِی	دِینِ	ذِی	لِذِی
رِی	تَجْرِی	زِی	زِینَتَکُمْ	سِی	سِیئَتْ
شِی	شِیعَتِهِ	صِی	مُخْلِصِینَ	ضِی	مُعْرِضِینَ
طِی	أَرْهُطِی	ظِی	حَافِظِینَ	عِی	عِیسَی
غِی	غِیضَ	فِی	فِیهَا	قِی	قِیلَ
کِی	وَأَکِیدُ	لِی	رُسُلِی	مِی	تَرْمِی
نِی	یَزْنِینَ	هِی	یَهِیجُ	وِی	غَاوِینَ
یِی	یُحْیِیکُمْ				

حرف مد (ضمه+و) (ـُـ)

أُ	بُو	تُو	ثُو	جُو	حُو
خُو	دُو	ذُو	رُو	زُو	سُو
شُو	صُو	ضُو	طُو	ظُو	عُو
غُو	فُو	قُو	كُو	لُو	مُو
نُو	وُو	هُو	يُو		

أُ بُو تُو ثُو جُو حُو خُو دُو ذُو رُو

زُو سُو شُو صُو ضُو طُو ظُو عُو

غُو فُو قُو كُو لُو مُو نُو وُو هُو يُو

درس سی و چهارم

تطبیق مد (ضمه) در کلمه‌های قرآنی

أُو	أُوحِيَ	بُو	بُورِكَ	تُو	تُوعَدُونَ
ثُو	لَبِثُوا	جُو	يَخْرُجُونَ	حُو	نَاصِحُونَ
خُو	نَخُوضُ	دُو	تَفْقِدُونَ	ذُو	ذُوقُوا
رُو	رُوحِهِ	زُو	يَكْنِزُونَ	سُو	تَدْرُسُونَ
شُو	يَمْشُونَ	صُو	يَخْرُصُونَ	ضُو	وَأَقْرِضُوا
طُو	طُوبَى	ظُو	لَحَافِظُونَ	عُو	عُوقِبَ
غُو	يَبْغُونَ	فُو	وَأَوْفُوا	قُو	قُولُوا
كُو	كُونِي	لُو	لُوطُ	مُو	مُوسَى
نُو	نُورُ	هُو	هُودُ	وُو	دَاوُودَ
يُو	يُوسُفُ				

تنوین (دو زبر)

اً	بً	تً	ثً	جً	حً
خًا	دًا	ذًا	رًا	زًا	سًا
شًا	صًا	ضًا	طًا	ظًا	عًا
غًا	فًا	قًا	کًا	لًا	مًا
نًا	وًا	هًا	یًا		

ءًا بًا تًا ثًا جًا حًا خًا دًا ذًا رًا زًا

سًا شًا صًا ضًا طًا ظًا عًا غًا فًا

قًا کًا لًا مًا نًا وًا هًا یًا

درس سی و ششم

تطبیق حرکت دو زبر در کلمه‌های قرآنی

ء	إِنْشَاءً	ب	عَجَبًا
ت	نَبَاتًا	ث	حَدِيثًا
ج	أَفْوَاجًا	ح	صَالِحًا
خ	شَيْخًا	د	أَحَدًا
ذ	لِوَاذًا	ر	يُسْرًا
ز	خُبْزًا	س	نَفْسًا
ش	رِيشًا	ص	قَصَصًا
ض	مَفْرُوضًا	ط	نَشْطًا
ظ	أَيْقَاظًا	ع	زَرْعًا
غ	بَلَاغًا	ف	صُحُفًا
ق	طِبَاقًا	ک	دَرَكًا
ل	لَيْلًا	م	قَوْمًا
ن	مِسْكِينًا	و	رَهْوًا
ه	مُشْتَبِهًا	ی	بَغْيًا

تنوین (دو زیر)

حٍ	جٍ	ثٍ	تٍ	بٍ	ءٍ
سٍ	زٍ	رٍ	ذٍ	دٍ	خٍ
عٍ	ظٍ	طٍ	ضٍ	صٍ	شٍ
مٍ	لٍ	كٍ	قٍ	فٍ	غٍ
يٍ			هٍ	وٍ	نٍ

ءٍ بٍ تٍ ثٍ جٍ حٍ خٍ دٍ ذٍرٍ زٍ

سٍ شٍ صٍ ضٍ طٍ ظٍ

عٍ غٍ فٍ قٍ كٍ لٍ مٍ نٍ و هٍ يٍ

درس سی و هشتم

تطبیق حرکت دو زیر در کلمه‌های قرآنی

ء	مَآءٍ	ب	لَهَبٍ
ت	نَبَاتٍ	ث	حَدِيْثٍ
ج	اَمْشَاجٍ	ح	لَوْحٍ
خ	بِاَخٍ	د	حَاسِدٍ
ذ	يَوْمَئِذٍ	ر	تَشَاوُرٍ
ز	رِجْزٍ	س	كَأْسٍ
ش	قُرَيْشٍ	ص	نَقْصٍ
ض	مَرَضٍ	ط	صِرَاطٍ
ظ	مَحْفُوْظٍ	ع	جُوعٍ
غ	بَاغٍ	ف	خَوْفٍ
ق	غَاسِقٍ	ک	فَلَكٍ
ل	ضَلٰلٍ	م	تَقْوِيمٍ
ن	عَدْنٍ	و	عَدُوٍّ
ه	اِلٰهٍ	ی	وَلِيٍّ

تنوین (دو پیش)

ءٌ	بٌ	تٌ	ثٌ	جٌ	حٌ
خٌ	دٌ	ذٌ	رٌ	زٌ	سٌ
شٌ	صٌ	ضٌ	طٌ	ظٌ	عٌ
غٌ	فٌ	قٌ	كٌ	لٌ	مٌ
نٌ	وٌ	هٌ	یٌ		

ءٌ بٌ تٌ ثٌ جٌ حٌ خٌ دٌ ذٌ رٌ زٌ

سٌ شٌ صٌ ضٌ طٌ ظٌ عٌ غٌ فٌ قٌ

كٌ لٌ مٌ نٌ وٌ هٌ يٌ

درس چهلم

تطبیق حرکت دو پیش در کلمه‌های قرآنی

ء	شَیْءٌ	ب	خُشُبٌ
ت	اُخْتٌ	ث	حَرْثٌ
ج	مَوْجٌ	ح	نُوْحٌ
خ	بَرْزَخٌ	د	جُدَدٌ
ذ	اِخِذٌ	ر	بَصِیْرٌ
ز	عَزِیْزٌ	س	بَاْسٌ
ش	عَرْشٌ	ص	حَرِیْصٌ
ض	بَیْضٌ	ط	مُحِیْطٌ
ظ	غِلَاظٌ	ع	سَمِیْعٌ
غ	بَلْغٌ	ف	مَعْرُوْفٌ
ق	بَرْقٌ	ک	مُبٰرَكٌ
ل	حَبْلٌ	م	رَحِیْمٌ
ن	مُبِیْنٌ	و	لَغْوٌ
ه	وُجُوْهٌ	ی	خِزْیٌ

شَدّ (ـــّـ)

أَبَّ أَتَّ أَثَّ أَجَّ أَحَّ أَخَّ أَدَّ أَذَّ

أَرَّ أَزَّ أَسَّ أَشَّ أَصَّ أَضَّ أَطَّ أَظَّ

أَعَّ أَغَّ أَفَّ أَقَّ أَكَّ أَلَّ أَمَّ أَنَّ أَوَّ

أَهَّ أَءَّ أَیَّ

شدّ (ـــّـ)

تَبَّ .... تَبِّ .... تَبُّ	تَتَّ .... تَتِّ .... تَتُّ	تَثَّ .... تَثِّ .... تَثُّ
تَجَّ .... تَجِّ .... تَجُّ	تَحَّ .... تَحِّ .... تَحُّ	تَخَّ .... تَخِّ .... تَخُّ
تَدَّ .... تَدِّ .... تَدُّ	تَذَّ .... تَذِّ .... تَذُّ	تَرَّ .... تَرِّ .... تَرُّ

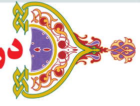
تَشَّ تَشِّ تَشُّ	تَسَّ تَسِّ تَسُّ	تَزَّ تَزِّ تَزُّ
تَطَّ تَطِّ تَطُّ	تَضَّ تَضِّ تَضُّ	تَصَّ تَصِّ تَصُّ
تَغَّ تَغِّ تَغُّ	تَعَّ تَعِّ تَعُّ	تَظَّ تَظِّ تَظُّ
تَكَّ تَكِّ تَكُّ	تَقَّ تَقِّ تَقُّ	تَفَّ تَفِّ تَفُّ

تَلَّ تَلِّ تَلُّ	تَمَّ تَمِّ تَمُّ	تَنَّ تَنِّ تَنُّ
تَوَّ تَوِّ تَوُّ	تَهَّ تَهِّ تَهُّ	تَيَّ تَيِّ تَيُّ

درس چهل و سوم

تطبیق شَدّ در کلمه‌های قرآنی

ب	رَبُّكَ	ت	يَتَّبِعُ
ث	يَبُثُّ	ج	اَلْحَجُّ
ح	شُحَّ	خ	سَخَّرَهَا
د	تُبَدَّلُ	ذ	كَذَّبَ
ر	حَرَّمَ	ز	نَزَّلْنَا
س	يَسَّرْنَا	ش	وَبَشِّرِ
ص	حُصِّلَ	ض	يَحُضُّ
ط	تَخُطُّهُ	ظ	يُعَظِّمُ
ع	يَدُعُّ		
ف	يُوَفَّ	ق	اَحَقُّ
ك	فَكُّ	ل	تَحِلَّ
م	ثُمَّ	ن	يَظُنُّ
و	سَوَّلَتْ	ه	طَهَّرَكِ
ی	تَبَيَّنَ		

درس چهل و چهارم

مرحلهٔ اول: کلمه‌های آیت

الرَّحۡمٰنِ	الۡعٰلَمِيۡنَ	رَبِّ	لِلّٰهِ	اَلۡحَمۡدُ
الدِّيۡنِ		يَوۡمِ	مٰلِكِ	الرَّحِيۡمِ

مرحلهٔ دوم: جمله‌های آیت

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ رَبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ
الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ
مٰلِكِ يَوۡمِ الدِّيۡنِ

مرحلهٔ سوم: تلاوت مکمل آیت

اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ رَبِّ الۡعٰلَمِيۡنَ ① الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ ② مٰلِكِ يَوۡمِ الدِّيۡنِ ③

درس چهل و پنجم

مرحلهٔ اول: کلمه‌های آیت

اِیَّاكَ	نَعۡبُدُ	وَاِیَّاكَ	نَسۡتَعِیۡنُ	اِهۡدِنَا
الصِّرَاطَ	الۡمُسۡتَقِیۡمَ			

مرحلهٔ دوم: جمله‌های آیت

اِیَّاكَ نَعۡبُدُ
وَاِیَّاكَ نَسۡتَعِیۡنُ
اِهۡدِنَا الصِّرَاطَ الۡمُسۡتَقِیۡمَ

مرحلهٔ سوم: تلاوت مکمل آیت

اِیَّاكَ نَعۡبُدُ وَاِیَّاكَ نَسۡتَعِیۡنُ ؕ﴿۴﴾ اِهۡدِنَا الصِّرَاطَ الۡمُسۡتَقِیۡمَ ۙ﴿۵﴾

درس چهل و ششم

مرحلهٔ اول: کلمه‌های آیت

عَلَيۡهِمۡ	اَنۡعَمۡتَ	الَّذِيۡنَ	صِرَاطَ
وَلَا الضَّآلِّيۡنَ	عَلَيۡهِمۡ	الۡمَغۡضُوۡبِ	غَيۡرِ

مرحلهٔ دوم: جمله‌های آیت

صِرَاطَ الَّذِيۡنَ
اَنۡعَمۡتَ عَلَيۡهِمۡ
غَيۡرِ الۡمَغۡضُوۡبِ
عَلَيۡهِمۡ وَلَا الضَّآلِّيۡنَ

مرحلهٔ سوم: تلاوت مکمل آیت

صِرَاطَ الَّذِيۡنَ اَنۡعَمۡتَ عَلَيۡهِمۡ ۙ۬ غَيۡرِ الۡمَغۡضُوۡبِ عَلَيۡهِمۡ وَلَا الضَّآلِّيۡنَ ۧ ﴿٦﴾

حفظ سورهٔ فاتحه

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِيْنَ ۝١ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ ۝٢
مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ ۝٣ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ
نَسْتَعِيْنُ ۝٤ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيْمَ ۝٥
صِرَاطَ الَّذِيْنَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ۙ غَيْرِ الْمَغْضُوْبِ
عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّآلِّيْنَ ۝٦

درس چهل و هشتم

مرحلهٔ اول: کلمه‌های آیت

قُلۡ	هُوَ	اللّٰهُ	اَحَدٌ
اَللّٰهُ	الصَّمَدُ		

مرحلهٔ دوم: جمله‌های آیت

قُلۡ هُوَ
اللّٰهُ اَحَدٌ
اَللّٰهُ الصَّمَدُ

مرحلهٔ سوم: تلاوت مکمل دو آیت

قُلۡ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۚ ﴿۱﴾ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۚ ﴿۲﴾

درس چهل و نهم

مرحلۀ اول: کلمه‌های آیت

لَمۡ	يَلِدۡ	وَلَمۡ	يُولَدۡ	وَلَمۡ
يَكُنۡ	لَّهٗ	كُفُوًا	اَحَدٌ	

مرحلۀ دوم: جمله‌های آیت

لَمۡ يَلِدۡ وَلَمۡ يُولَدۡ
وَلَمۡ يَكُنۡ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ

مرحلۀ سوم: تلاوت مکمل دو آیت

لَمۡ يَلِدۡ ۙ وَلَمۡ يُولَدۡ ۙ ﴿۳﴾ وَلَمۡ يَكُنۡ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ﴿۴﴾

حفظ سورهٔ اخلاص

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

قُلۡ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ ۚ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۚ ﴿٢﴾ لَمۡ يَلِدۡ ۙ وَلَمۡ يُوۡلَدۡ ۙ ﴿٣﴾ وَلَمۡ يَكُنۡ لَّهٗ كُفُوًا اَحَدٌ ﴿٤﴾

درس پنجاه و یکم

مرحلهٔ اول: کلمه‌های آیت

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

اِنَّآ	اَعْطَيْنٰكَ	الْكَوْثَرَ	فَصَلِّ	لِرَبِّكَ	وَانْحَرْ

مرحلهٔ دوم: جمله‌های آیت

اِنَّآ اَعْطَيْنٰكَ الْكَوْثَرَ
فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ

مرحلهٔ سوم: تلاوت مکمل دو آیت

اِنَّآ اَعْطَيْنٰكَ الْكَوْثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝٢

درس پنجاه و دوم

مرحلهٔ اول: کلمه‌های آیت

شَانِئَكَ	اِنَّ	وَانْحَرْ	لِرَبِّكَ	فَصَلِّ
الْاَبْتَرُ				هُوَ

مرحلهٔ دوم: جمله‌های آیت

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ
اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ

مرحلهٔ سوم: تلاوت مکمل آیات

فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾ اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْاَبْتَرُ ﴿٣﴾

حفظ سورهٔ کوثر

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

اِنَّاۤ اَعۡطَيۡنٰكَ الۡكَوۡثَرَ ؕ﴿۱﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانۡحَرۡ ؕ﴿۲﴾ اِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الۡاَبۡتَرُ ﴿۳﴾

درس پنجاه و چهارم

مرحلهٔ اول: کلمه‌های آیت

خُسْرٍ	لَفِيْ	الْاِنْسَانَ	اِنَّ	وَالْعَصْرِ

مرحلهٔ دوم: جمله‌های آیت

وَالْعَصْرِ ۙ
اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ ۙ

مرحلهٔ سوم: تلاوت مکمل آیت

وَالْعَصْرِ ۙ﴿۱﴾ اِنَّ الْاِنْسَانَ لَفِيْ خُسْرٍ ۙ﴿۲﴾

درس پنجاه و پنجم

مرحلهٔ اول: کلمه‌های آیت

اِلَّا	الَّذِيۡنَ	اٰمَنُوۡا	وَعَمِلُوا	الصّٰلِحٰتِ
وَتَوَاصَوۡا	بِالۡحَقِّ	وَتَوَاصَوۡا	بِالصَّبۡرِ	

مرحلهٔ دوم: جمله‌های آیت

اِلَّا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا
وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ
وَتَوَاصَوۡا بِالۡحَقِّ
وَتَوَاصَوۡا بِالصَّبۡرِ

مرحلهٔ سوم: تلاوت مکمل آیت

اِلَّا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوۡا
بِالۡحَقِّ ۙ وَتَوَاصَوۡا بِالصَّبۡرِ ۝۳

حفظ سورهٔ عصر

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

وَالۡعَصۡرِۙ ۝١ اِنَّ الۡاِنۡسَانَ لَفِىۡ خُسۡرٍۙ ۝٢ اِلَّا الَّذِيۡنَ اٰمَنُوۡا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَتَوَاصَوۡا بِالۡحَقِّ ۙ وَتَوَاصَوۡا بِالصَّبۡرِ ۝٣